

AKTIVNOSTI ŠKOLE U PROCESU PLANIRANJA I REALIZACIJE MERA U CILJU SPREČAVANJA NASILJA, ZLOSTAVLJANJA I ZANEMARIVANJA

Zakon o osnovama sistema obrazovanja i vaspitanja

član 111

U planiranje i realizaciju mera u cilju sprečavanja nasilja, zlostavljanja i zanemarivanja, trebalo bi da budu uključeni učenici, roditelji, odnosno drugi zakonski zastupnici i drugi relevantni nadležni akteri, koji su uključeni u rad škole u celini, te je u skladu sa tim potrebno da direktor škole, predsednik Saveta roditelja, predsednik Školskog odbora i svaki odeljenjski starešina ponaosob zakažu sednice tela kojim rukovode, odnosno predsedavaju kao i opšte roditeljske sastanke na kojima će posebna tačka dnevnog reda biti prevencija nasilja, posebni rizici i mere zaštite kao i reagovanja u slučaju kada se nasilje desi

"Članom 111. Zakona o osnovama sistema obrazovanja i vaspitanja ("Sl. glasnik RS", br. 88/2017) propisana je zabrana nasilja, zlostavljanja i zanemarivanja.

Stavom 1. navedenog člana Zakona, u ustanovi je zabranjeno fizičko, psihičko, socijalno, seksualno, digitalno i svako drugo nasilje, zlostavljanje i zanemarivanje zaposlenog, deteta, učenika, odraslog, roditelja odnosno drugog zakonskog zastupnika, ili trećeg lica u ustanovi.

Pod nasiljem i zlostavljanjem podrazumeva se svaki oblik jedanput učinjenog, odnosno ponavljano verbalnog ili neverbalnog ponašanja koje ima za posledicu stvarno, ili potencijalno ugrožavanje zdravlja, razvoja i dostojanstva ličnosti deteta, učenika i odraslog.

Zanemarivanje i nemarno postupanje predstavlja propuštanje ustanove, ili zaposlenog da obezbedi uslove za pravilan razvoj deteta, učenika i odraslog.

Ustanova je dužna da odmah podnese prijavu nadležnom organu ako se kod deteta, učenika, ili odraslog primete znaci nasilja, zlostavljanja ili zanemarivanja.

Takođe, ustanova je dužna da nadležnom organu prijavi svaki oblik nasilja, zlostavljanja i zanemarivanja u ustanovi počinjen od strane roditelja, odnosno drugog zakonskog zastupnika, ili trećeg lica u ustanovi.

U tom smislu, potrebno je i da škola u cilju sprečavanja nasilja, zlostavljanja i zanemarivanja organizuje odgovarajuće tematske sastanke svih relevantnih timova, uz naročito učešće tima za zaštitu od diskriminacije, nasilja, zlostavljanja i zanemarivanja i analizu postojećeg stanja i eventualnih rizika.

U planiranje i realizaciju mera u cilju sprečavanja nasilja, zlostavljanja i zanemarivanja, treba da budu uključeni učenici, roditelji, odnosno drugi zakonski zastupnici i drugi relevantni nadležni akteri, koji su uključeni u rad škole u celini. Predmet analize, u zavisnosti od učesnika, takođe, treba da bude i razvojni plan u delu koji se, pre svega odnosi na mere prevencije nasilja i povećanja saradnje među učenicima, nastavnicima i roditeljima, školski program, pre svega u delu programa zaštite od nasilja, zlostavljanja i zanemarivanja, kao i godišnji program zaštite od nasilja i programi prevencije drugih oblika rizičnog ponašanja, izveštaji o samovrednovanju - oblast Etos sa stanovišta mogućeg unapređivanja, a sve u cilju dostizanja nulte tolerancije na nasilje.

U skladu sa gore navedenim potrebno je da direktor škole, predsednik Saveta roditelja, predsednik Školskog odbora i svaki Odeljenjski starešina ponaosob zakažu sednice tela kojim rukovode, odnosno predsedavaju kao i opšte roditeljske sastanke na kojima će posebna tačka dnevnog reda biti prevencija nasilja, posebni rizici i mere zaštite kao i reagovanja u slučaju kada se nasilje desi."

(Mišljenje Ministarstva prosvete, nauke i tehnološkog razvoja, br. 610-00-01745/2017-07 od 13.11.2017. godine)